

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Urtos/6/2020
Identifikačné číslo spisu:	3017200336
Dátum vydania rozhodnutia:	18.11.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:3017200336.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej na neverejnom zasadnutí 18. novembra 2020 v Bratislave, v konaní o podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody S. B., o sťažnosti prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trenčine proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčine z 2. septembra 2020, sp. zn. 3Ntc/2/2017 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trenčine
z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčine uznesením z 2. septembra 2020, sp. zn. 3Ntc/2/2017, podľa I. § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, § 66 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 415 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku odsúdeného S. B., nar. XX. I. XXXX v G. (ďalej aj len „odsúdený“), podmienечne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Trenčine sp. zn. 3Ntc/2/2017 z 22. novembra 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31. januára 2018.

II. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona odsúdenému určil skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky a súčasne nariadil probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 3 (tri) roky.

III. Podľa § 51 ods. 3, ods. 4 písm. k) Trestného zákona odsúdenému ustanovil obmedzenie spočívajúce: v zákaze opustiť územie Slovenskej republiky po dobu trvania probačného dohľadu, v povinnosti v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie.

IV. Podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v spojení s § 68 ods. 1 Trestného zákona nariadil kontrolu dodržiavania zákazu opustiť územie Slovenskej republiky technickými prostriedkami.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu zahlásila do zápisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť

prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej aj len „prokurátorka“), ktorú odôvodnila podaním doručeným 14. októbra 2020. Vo svojej sťažnosti prokurátorka uviedla, že odsúdený bol uznaný za vinného rozsudkom Krajského súdu Brno, sp. zn. 40T/2/2014 v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Olomouci, sp. zn. 1To/63/2014 zo dňa 25. septembra 2014, zo zločinu lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona Českej republiky, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov, pričom bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do väznice s ostrahou.

Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3Ntc/2/2017 z 22. novembra 2017 bolo horeuvedené cudzozemské rozhodnutie podľa § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii v znení neskorších predpisov uznané s tým, že odsúdený, uložený trest odňatia slobody, resp. jeho zvyšok vykoná na území Slovenskej republiky. Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. bol odsúdený S. B. pre výkon trestu odňatia slobody v Slovenskej republike, podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Trest na území Slovenskej republiky začal vykonávať dňa 7. novembra 2018, pričom lehota na podmienené prepustenie podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona (dve tretiny výkonu uloženého trestu odňatia slobody) uplynie odsúdenému dňa 5. júna 2021. Ďalej prokurátorka poukázala na znenie ustanovenia § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, ktoré ustanovuje, že súd môže odsúdeného podmienne prepustiť za splnenia ďalších zákonných podmienok (osoba odsúdená za zločin je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, návrh na podmienené prepustenie podá riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody) už po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody. Prokurátorka uviedla, že odsúdený vykonal polovicu nepodmieneného trestu odňatia slobody dňa 5. apríla 2020, pričom návrh na podmienené prepustenie jeho osoby z výkonu trestu odňatia slobody bol riaditeľom ústavu podaný dňa 4. júna 2020. S poukazom na to bola prokurátorka toho názoru, že bola síce splnená formálna podmienka uvedená v § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, avšak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody predovšetkým nezodpovedá závažnosti následku, ktorý odsúdený svojím konaním spôsobil a nie je ani možné posúdiť riziko možného zlyhania odsúdeného v prípade, ak by jeho správanie nebolo pod neustálym dohľadom usmerňované. V tejto súvislosti poukazovala na spôsob spáchania trestného činu, za ktorý bol S. B. odsúdený, okolnosti spáchania trestného činu, ako i mieru ako sa odsúdený podieľal na jeho spáchaní. V ďalšom prokurátorka konštatovala spôsob akým odsúdený so spoluodsúdenými osobami vykonali skutok. Ten spočíval v účele získania majetkového prospechu s tým, že S. B. spolu so spoluodsúdenými nastriekal poškodenému do tváre dráždiacu látku neznámeho pôvodu, v dôsledku ktorej poškodenému spôsobil poleptanie spojovky a rohovky ľavého oka, pričom aj po opakovaných operačných zákrokoch, dochádza k zníženiu kvality videnia u poškodeného a je možné predpokladať, že výrazná strata videnia, vzhľadom na závery znaleckých posudkov znalcov z odboru zdravotníctva, odvetvia súdneho lekárstva bude trvalá. Okrem toho v súvislosti s mierou závažnosti konania odsúdeného a následku jeho konania, prokurátorka poukázala i na tú skutočnosť, že v prípade ak by konanie odsúdeného bolo posudzované podľa Trestného zákona Slovenskej republiky, bolo by toto kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona s možnosťou podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody po troch štvrtinách uloženého trestu odňatia slobody. K osobe odsúdeného uviedla, že bol trikrát súdne trestaný pre majetkovú trestnú činnosť. Čo sa v podstate odrazilo i v hodnotení odsúdeného, z ktorého vyplynulo, že resocializačná prognóza po prepustení z výkonu trestu u menovaného je hodnotená ako menej priaznivá, práve vzhľadom na opakované páchanie trestnej činnosti, závažnosť trestného činu, nepriaznivejšiu finančnú situáciu pred výkonom trestu. S poukazom na uvedené, prokurátorka považovala rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 2. septembra 2020, sp. zn. 3Ntc/2/2017 za predčasné a nedôvodné. Z tohto dôvodu navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 2. apríla 2020, sp. zn. 3Ntc/2/2017, a vo veci rozhodol tak, že podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. a podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona návrhu riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom na podmienené prepustenie odsúdeného S. B., nar. XX. I. XXXX z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol.

Najvyšší súd ako súd nadriadený (§ 192 Trestného poriadku), po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť proti napadnutému rozhodnutiu je prípustná (§ 417 ods. 3 Trestného poriadku), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste (§ 187 ods. 1 Trestného poriadku). Zároveň zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

Najvyšší súd ako súd nadriadený v uvedenej veci predovšetkým upriamuje pozornosť na skutočnosti týkajúce sa základnej teoretickej matérie úzko nadväzujúcej na právno-aplikačnú prax. V prvom rade je účelné konštatovať, že pokiaľ došlo k uznaniu rozhodnutia štátu, či už podľa Trestného poriadku alebo podľa zák. č. 549/2011 Z. z. podmienky pre podmiennečné prepustenie sa vždy budú posudzovať podľa Trestného zákona platného na území Slovenskej republiky a nie podľa štátu práva, ktorý vydal rozhodnutie, ktoré bolo uznané (štát pôvodu).

Materiálnu podmienku podmiennečného prepustenia je možné vzhliadnuť v skutočnosti, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okrem horeuvedenej materiálnej podmienky musí byť bezpodmienečne naplnená aj formálna podmienka podmiennečného prepustenia, ktorá bola v danom prípade naplnená.

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Uvedené podmienky je možné nájsť aj v judikatúre Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý sa k podmiennečnému prepusteniu z VTOS vyjadril napríklad vo svojom uznesení zo 14. februára 2018, sp. zn. IV. ÚS 53/2008, kde zmysel podmiennečného prepustenia vysvetlil nasledovne: „zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, ku ktorým súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou ich úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pokiaľ všeobecný súd prihliadne na okolnosť, že nie je zabezpečená podmienka budúceho riadneho života sťažovateľa, je to výlučne iba vecou jeho uváženia, ak dospel k záveru, že doterajší výkon trestu odňatia slobody neodstránil charakterové vlastnosti, ktoré sťažovateľa viedli k páchaniu závažnej trestnej činnosti.“

V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. novembra 2009, sp. zn. III. ÚS 154/09, je kladený dôraz na zabezpečenie čo najkomplexnejšieho posúdenia osoby páchatela trestného činu, ktorý znie: „všeobecný súd rozhodujúci o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože aj tieto okolnosti môžu do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí brány väzenia. Pri skúmaní splnenia materiálnych podmienok týkajúcich sa možnosti podmiennečného prepustenia odsúdeného na slobodu je pre všeobecný súd dôležité zistiť a vyhodnotiť správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody.“

Čo sa týka konania a následného rozhodovania o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je potrebné z tohto miesta zdôrazniť, že ide o pomerne náročný proces, pri ktorom je potrebné vyhodnotiť množstvo skutočností, majúcich vo svojom závere vplyv na samotné rozhodnutie. Práve z toho dôvodu musia príslušné subjekty vyhodnotiť všetky zadovážené dôkazy vo vzájomných súvislostiach tak, aby získali čo najlepší obraz o osobe odsúdeného, ako aj o možnostiach jeho budúcej resocializácie, začlenenia sa do spoločnosti. Veľmi dôležité je, čo možno najdetailnejším, resp. najvierohodnejším spôsobom zabezpečiť odpoveď na otázky týkajúce sa možnej recidívy páchatela. Uvedený proces je preto dôležité vykonávať s dokonalou znalosťou veci. Javí sa ako pomerne neúčelné vyzdvihovať tendenčne iba niektorú zo skutočností nad ostatné pri opomínaní ich súhrnu ako celku.

Aj v rámci konania o sťažnosti bolo dôležité vyhodnotiť všetky podklady týkajúce sa predmetnej problematiky. Demonstratívnym výpočtom možno uviesť najdôležitejšie z nich. Jedným z nich je návrh riaditeľa ÚVTOS, ktorý možno vyhodnotiť ako podnet na začatie uvedeného konania. Hodnotenie z ÚVTOS je dôležitým dôkazom, ktorý rozhodne nie je možno opomenúť. O to viac v prípadoch, keď samotný riaditeľ ÚVTOS iniciuje konanie o podmienčnom prepustení. Obsah takého návrhu má pomerne veľkú výpovednú hodnotu, nakoľko riaditeľ ÚVTOS disponuje najkomplexnejšími a najrelevantnejšími informáciami vzhľadom na to, že je de facto osobou v priamom kontakte s odsúdeným. Hoci by v danom prípade nebolo účelné ozrejmovvať kompletný obsah návrhu riaditeľa ÚVTOS, je možné ho hodnotiť ako značne pozitívny. Z návrhu riaditeľa vyplýva, že vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, pričom odsúdený plní príkazy, dodržiava predpisy na dané prostredie sa adaptoval. K osobe odsúdeného uviedol, že je zdvorilý, ochotný, komunikatívny, submisívnej povahy, v kolektíve pôsobí ako stmelujúci prvok. Participuje na spoločenských aktivitách, je členom viacerých krúžkov a zúčastňuje sa aj na duchovných aktivitách. Voľný čas trávi predovšetkým čítaním kníh, pozeraním televízie a počúvaním rozhlasu. Je pracovne zaradený, kompletizuje káble pre automobilový priemysel, za čo mu bola viackrát udelená odmena. Udržiava kontakt s vonkajším prostredím, konkrétne s rodičmi, bratom, synom, tetou, s ktorými si volá, prípade komunikuje prostredníctvom korešpondencie. Ďalej uvádza, že odsúdený má kritický pohľad k spáchanej trestnej činnosti, stanovený program zaobchádzania plní vo všetkých bodoch.

Formulár hodnotiaci riziko sociálneho zlyhania je taktiež dôležitým dokumentom slúžiacim na vyhodnotenie sociálneho rizika a resocializačnej prognózy odsúdeného. V danom prípade bolo resocializačná prognóza stanovená ako menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania vyhodnotené ako stredné. Odsúdený dosiahol počet 6 bodov, čo je spodná hranica potrebná na dosiahnutie tejto úrovne, nakoľko rozsah bodov potrebných pre stredné riziko je od 6-11. Najvyšší súd si v žiadnom prípade nedovolí spochybňovať výpovednú hodnotu tohto hodnotiaceho formulára. Za zmienku však stojí podotknúť, že v danom prípade splnil odsúdený bez svojho zavinenia podmienky pre nadobudnutie 2 bodov na základe svojho pohlavia, nakoľko je mužom a svojím vekom, nakoľko má pod 39 rokov, s čím hodnotiaci formulár spája automaticky negatívne skóre. Neopomenuteľným faktom samozrejme je, že odsúdený sa už predtým dopustil trestnej činnosti, skutok za ktorý bol odsúdený, bol kvalifikovaný ako zločin, finančná situácia rok pred nástupom na výkon trestu nebola priaznivá, nakoľko mal finančné problémy, dlhy, nedostatočný alebo žiadny príjem, čo sa samozrejme veľmi správne prejavilo ako negatívny faktor pri hodnotení osoby odsúdeného.

Krajský súd v Trenčíne v rámci svojho rozhodnutia zohľadnil a vyhodnotil všetky podklady dôležité pre náležité rozhodnutie v danej veci. Tak ako bolo uvedené, poukázal na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, zohľadnil formulár sociálneho zlyhania. Taktiež ozrejmil hodnotenie odsúdeného z väznice v Českej republike, kde vykonával trest pred nástupom na VTOS na územie Slovenskej republiky. Predmetnú správu možno hodnotiť ako veľmi pozitívnu, túto možno v podstate stotožniť so správou, ktorú predložil riaditeľ ÚVTOS v Slovenskej republike. Krajský súd však venoval osobitú pozornosť práve materiálnej podmienke podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú detailne rozanalyzoval a vyhodnotil. V rámci nej samozrejme neopomenul skutok, ktorého sa odsúdený dopustil. Spáchaný skutok považoval krajský súd za závažný, svedčiaci o vysokej miere nezodpovednosti, neúcty k prirodzeným hodnotám uznávaným civilizovanou spoločnosťou. Neopomenul ani tú skutočnosť, že sa odsúdený podieľal na spáchaní trestnej činnosti podstatnou mierou. Zároveň však dodal, že aj napriek vysokej miere závažnosti spáchaného trestného činu, bolo potrebné preskúmať, či sú splnené reálne materiálne podmienky na podmienčné prepustenie odsúdeného a existencia odôvodneného očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život a v prípade splnenia uvedených materiálnych podmienok návrhu vyhovieť. Z tejto pozície krajský súd konštatoval, že vo výkone trestu odňatia slobody svojím správaním odsúdený preukázal polepšenie, čo vyplynulo z vyhodnotených podkladov. V súvislosti s tým zdôraznil, že bez relevantných okolností nie je možné neprihliadať ani na závery hodnotení odsúdených pri posudzovaní splnení podmienok na podmienčné prepustenie. Čo sa týkalo potenciálneho polepšenia odsúdeného do budúcnosti, krajský súd poukázal na to, že polepšenie odsúdeného nie je možné posudzovať len podľa vonkajších prejavov jeho správania sa, keďže objektívne nie je možné zistiť, čo sa

komu odohráva v hlave. Z rozhodovacej činnosti je tiež súdu známe, že ani psychológovia nie sú schopní vždy odhaliť všetky negatívne stránky skúmanej osoby a absolútne vylúčiť možnosť zlyhania skúmanej osoby do budúcnosti. Preto posudzovanie polepšenia odsúdeného je možné prakticky vyvodiť len z vonkajších prejavov jeho správania sa, opierajúc sa o odôvodnené závery hodnotenia osôb zodpovedajúcich za výchovný vplyv výkonu trestu odňatia slobody. Ďalej však krajský súd veľmi účelne poukázal na samotný zmysel inštitútu podmienenečného prepustenia, ktorý sa uplatňuje aj v takých prípadoch trestného činu akého sa dopustil odsúdený. Z takejto úpravy jednoznačne vyplýva, že zákonodarca predpokladá možnosť nápravy aj u takých páchatelov ako je S. B., a to do takej miery, že i výkonom trestu odňatia slobody po kratšiu dobu, než ju uložil súd, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť účel trestu, teda aj nápravu páchatel'a. Súčasne krajský súd rozhodol aj o tom, že stanovený účel je možné dosiahnuť uložením skúšobnej doby vo výmere 3 roky s nariadeným probačným dohľadom, zákazom opustiť územie Slovenskej republiky počas trvania skúšobnej doby a povinnosťou sa v skúšobnej dobe zamestnať alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie.

Zároveň krajský súd nariadil u odsúdeného podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v spojení s ustanovením § 68 ods. 1 Trestného zákona kontrolu dodržiavania zákazu opustiť územie Slovenskej republiky technickými prostriedkami.

S napadnutým rozhodnutím sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje, pritom poukazuje na jeho správnosť, zákonnosť a ústavnú udržateľnosť. V predmetnom rozhodnutí krajský súd veľmi dôsledným spôsobom ozrejmil všetky myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k spomínanému záveru. Rozhodnutie vychádzalo z dostatočne zisteného stavu veci, čo sa týkalo kvalitatívnej, ako aj kvantitatívnej stránky podkladov na rozhodnutie. V celku možno uzavrieť hodnotenie odsúdeného ako nadpriemerne pozitívne, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo v samotnom rozhodnutí. Najvyšší súd však konštatuje, že pokiaľ prokurátorka namieta existenciu materiálnej podmienky, podmienenečného prepustenia z ÚVTOS, predovšetkým závažnosťou a majetkovým prospechom z trestnej činnosti, je potrebné konštatovať to, čo už správne uviedol krajský súd, že zákonodarca pamätá aj na prípady ako tento, kde umožnil páchatel'ovi po splnení určitých podmienok predčasne opustiť ÚVTOS. Samozrejme je v takýchto prípadoch nutné dôkladne vyhodnotiť situáciu čo najkomplexnejšie zo všetkých zadovážených pokladov tak, ako tomu bolo v danom prípade. Samozrejme však nikdy nie je možné so stopercentnou istotou určiť prognózu správania sa odsúdeného po prepustení na slobodu. Avšak pokiaľ by sme prijali závery prokuratúry, bolo by nemožné pri závažných trestných činoch ani napriek pozitívnemu hodnoteniu, podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V ďalšom je nutné konštatovať, že námietka prokurátorky, že dĺžka výkonu trestu nezodpovedá závažnosti spáchanému skutku, je v tomto konaní irelevantná. S jej tvrdením, že ak by sa spáchaný skutok stal na území Slovenskej republiky bol by kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin a nie iba ako zločin sa dá súhlasiť, avšak taktiež je bez právnej relevancie.

Nad rámec uvedeného Najvyšší súd v súvislosti s obmedzeniami uloženými prvostupňovým súdom v spojení s podmienenečným prepustením z výkonu trestu odňatia slobody, upriamuje pozornosť na to, že medzinárodné dokumenty považujú restoratívne prístupy čoraz častejšie za legitímne, ak nie lepšie prostriedky dosahovania spravodlivosti. Medzinárodné trendy totiž vyvíjajú tlak na národné legislatívy a smerujú k rozvoju trestnej politiky založenej na princípoch restoratívnej justície. Významnými medzinárodnými dokumentmi v tejto oblasti sú:

- odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy č. (99)19 týkajúce sa mediácie v trestných veciach (Recommendation No REC (99)19 concerning mediation in penal matters,
- rezolúcia OSN č. 2002/12 o základných princípoch využívania programov restoratívnej justície v trestných veciach (Resolution 2002/12 of the Economic and Social Council of the United Nations on basic principles on the use of restorative justice programmes in criminal matters),
- odporúčanie Rady Európy č. (2006)2 týkajúce sa európskych väzenských pravidiel (Recommendation No. REC (2006) 2 concerning the European Prison Rules).

Podľa čl. 3 Rezolúcie OSN č. 2002/12 o základných princípoch využívania programov restoratívnej

justície v trestných veciach, restoratívnym výsledkom je dohoda dosiahnutá ako výsledok restoratívneho postupu. Restoratívne výsledky zahŕňajú reakcie a programy (plány), akými sú odškodnenie, náprava, náhrada škody a všeobecne prospešné práce, zamerané na stretnutie (zlúčenie) potrieb jednotlivcov a kolektívu, tak aj zodpovedných strán a nápravy na strane obete a obnovu na strane páchatľa.

V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje aj na koncepciu zavádzania alternatívnych trestov do právneho poriadku. Tieto tresty boli chápané najmä ako tresty, nahrádzajúce trest odňatia slobody, pretože tento trest je veľmi často spojený s tzv. „prizonizáciou“, teda negatívnym vplyvom väzenského prostredia na odsúdených a na ich bezprostrednú budúcnosť po prepustení z väzby. Negatívne ovplyvnenie je zjavné nielen u odsúdených s dlhodobým trestom, ale aj v prípade krátkodobých trestov, pobyt vo väzení je totiž vo väčšine prípadov spojený so stratou zodpovednosti odsúdeného za seba samého, za svoje chápanie a za svoju budúcnosť. Odsúdený po prepustení z väzenia v určitej miere stráca schopnosť žiť na slobode bežným spôsobom života, stráca potrebné sociálne zručnosti a návyky, čo môže viesť k tzv. syndrómu „otáčavých dverí“, podľa ktorého prepustený nie je schopný života v normálnej spoločnosti nezaťaženej kriminálnou minulosťou. V mnohých prípadoch preto začne vyhľadávať taký typ prostredia, ktorý pozná a vie sa v ňom pohybovať, teda niektorú kriminálnu subkultúru. Tým sa pravdepodobnosť ním páchanej pokračovacej trestnej činnosti zvyšuje. Alternatívny spôsob potrestania páchatľa dnes predstavuje najmä v prípadoch páchatelom menej závažnej trestnej činnosti hlavnú metódu práce s odsúdeným, hlavným zmyslom alternatívnych spôsobov riešenia trestných vecí je primeraná reakcia na spáchaný trestný čin. Ide predovšetkým o obnovenie vzájomných vzťahov medzi poškodeným a odsúdeným, osobami z blízkeho sociálneho a rodinného prostredia, či snahu o pozitívnu motiváciu odsúdeného.

Najvyšší súd je vzhľadom na dĺžku trestu, ktorú odsúdený vykonal (formálna podmienka), ako aj predložené hodnotenie riaditeľa ÚVTOS a iné podklady, toho názoru, že podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu za súčasného určenia skúšobnej doby v trvaní troch rokov a súčasnom nariadení probačného dohľadu nad odsúdeným v trvaní 3 rokov, primeranými obmedzeniami a povinnosťami, ktoré mu boli uložené, môže v súčasnosti u odsúdeného posilniť vedenie riadneho života, uľahčenie sociálnej inklúzie a v konečnom dôsledku prispieť tak k zníženiu pravdepodobnosti recidívy.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.